

စစ်ကောင်စီ ထောက်ခံသူများ၏
FACEBOOK တွင် ရေးသားနေသည့်
ဝါဒဖြန့်မှုများအား စောင့်ကြည့်လေ့လာမှု
အစီရင်ခံစာ (ဇွန်လ)

A word cloud visualization of terms used in Facebook posts supporting the military regime. The words are arranged in a circular pattern, with the most prominent words in the center. The words are in various colors, including purple, green, and blue. The words include:

- repetition
- superiority
- modesty
- black
- source
- party
- disturbance
- obfuscate
- prejudice
- pamphlet
- group
- media
- hide
- misleading
- attenuating
- partial
- unrecognizable
- possible
- radio
- metamorphosis
- www
- perspective
- pressure
- thinking
- idea
- poll
- analysis
- action
- alter
- grey
- news
- Propaganda
- slogans
- social
- money
- technology
- command
- promoting
- ridiculise
- carminet
- control
- disguise
- department
- partial
- relativism
- feeling
- circumstantial
- humberson
- repurposed
- newspaper
- purpose
- misleading
- epitaph
- integrity
- nationalism
- deliberately
- stereotypes
- behaviour
- manipulation
- governments
- parades

© 2021 Out

မာတိကာ

၁။ နိဒါန်း.....	2
၂။ စောင့်ကြည့်လေ့လာသည့် နည်းလမ်းများ.....	2
၂.၁။ အဓိပ္ပါယ်ဖွင့်ဆိုချက် နှင့် အစီရင်ခံစာ လွှမ်းခြုံမှု နယ်ပယ်.....	2
၂.၂။ လေ့လာမှု ပြုလုပ်သည့် အကြောင်းအရာများနှင့် ဦးတည်အုပ်စုများ.....	3
၂.၃။ လေ့လာမှု ပြုလုပ်ခဲ့သည့် FACEBOOK GROUP များကို ရွေးချယ်ခြင်း.....	4
၂.၄။ ကန့်သတ်ချက်.....	4
၃။ လေ့လာတွေ့ရှိချက်များ.....	4
၃.၁။ ဝါဒဖြန့်သည့် ပုံစံသုံးမျိုးကို FACEBOOK GROUP ၄ ခုတွင် တွေ့မြင်ရသည့် အခြေအနေများ.....	5
၃.၂။ ဝါဒဖြန့်သည့် ပုံစံများတွင် တွေ့မြင်ရသည့် အကြောင်းအရာများ.....	6
၃.၃။ ဝါဒဖြန့်သည့် ပုံစံများတွင် ဦးတည် ပြောဆိုနေသည့် အုပ်စုများ.....	9
၃.၄။ ဦးတည် အုပ်စုတစ်ခုချင်းစီနှင့် ပတ်သက်၍ ညွှန်းဆိုနေသည့် သဘောထား လက္ခဏာများ.....	10
၃.၅။ စစ်ကောင်စီ၏ ဝါဒဖြန့်မှု အပေါ်တွင် တုန့်ပြန်မှု အခြေအနေများ.....	13
၄။ နိဂုံးချုပ်.....	14

၁။ နိဒါန်း

၂၀၂၁ ခုနှစ် ဖေဖော်ဝါရီလ (၁) ရက်နေ့တွင် အရပ်သား ရွေးကောက်ခံ အစိုးရ ဖြစ်သည့် အမျိုးသားဒီမိုကရေစီ အဖွဲ့ချုပ်ပါတီမှ ဦးဆောင်သည့် အရပ်သား အစိုးရ ခေါင်းဆောင်များကို ဖမ်းဆီးခဲ့ပြီး စစ်တပ် မှ အာဏာသိမ်းလိုက်ခြင်းသည် မြန်မာနိုင်ငံ၏ ဒီမိုကရေစီ အကူးအပြောင်း လုပ်ငန်းစဉ်များအား ရပ်တန့် သွားစေခဲ့သည်။ ၂၀၂၀ ခုနှစ် ရွေးကောက်ပွဲ၌ မဲမသမာမှုများ ရှိသည်ဟူသော အကြောင်းပြချက်ဖြင့် စစ်တပ်မှ အာဏာသိမ်းခဲ့ခြင်း ဖြစ်သည်။ ထို့နောက် အာဏာသိမ်းမှုကို ဆန့်ကျင်သည့် လှုပ်ရှားမှုများ ပေါ်ပေါက်လာပြီး အစိုးရဝန်ထမ်းများ၏ အကြမ်းမဖက် အာဏာဖိဆန်ရေးလှုပ်ရှားမှုမှာ စစ်ခေါင်းဆောင်များကို အထိနာစေသည့် လှုပ်ရှားမှု တစ်ခု ဖြစ်ခဲ့သည်။ စစ်အာဏာပိုင်အဖွဲ့အစည်းများ၏ အကြမ်းဖက် လုပ်ရပ်ကြောင့် စစ်တပ်မှ စွန့်ခွာလာသည့် တပ်မတော်သားများ တဖြည်းဖြည်း များပြားလာခဲ့သည်။ ၎င်းတပ်မတော်သားများ၏ မီဒီယာများတွင် ထုတ်ဖော် ပြောဆိုသည့် တပ်တွင်း အခြေအနေများကို လေ့လာခြင်းဖြင့် စစ်ကောင်စီသည် တပ်မတော်သားများအား ရည်ရွယ်သည့် ဝါဒဖြန့်မှုများကို စနစ်တကျ လုပ်ဆောင်နေကြောင်း သိရှိရသည်။ ထို့ကြောင့် စစ်ကောင်စီ၏ တပ်မတော်သားများကို ဦးတည်ပြုလုပ်သည့် ဝါဒဖြန့်မှုများတွင် မည့်သည့် အကြောင်းအရာများ ပါဝင်နေသည်ကို တပ်မတော်သားများ အပါအဝင် အများပြည်သူ သိရှိနိုင်စေရန် ရည်ရွယ်၍ ဤအစီရင်ခံစာကို ထုတ်ဝေခြင်း ဖြစ်သည်။

၂။ စောင့်ကြည့်လေ့လာသည့် နည်းလမ်းများ

၂.၁။ အဓိပ္ပါယ်ဖွင့် ဆိုချက် နှင့် အစီရင်ခံစာ လွှမ်းခြုံမှု နယ်ပယ်

ဝါဒဖြန့်ခြင်း ဆိုသည်မှာ သတင်းအချက်အလက်များ၊ ငြင်းခုံမှုများ၊ ကောလဟာလများ၊ တဝက်တပျက် အမှန်တရား သို့မဟုတ် လိမ်ညာမှုများကို အသုံးပြုပြီး အများပြည်သူများ၏ သဘောထား အမြင်များကို လွှမ်းမိုးနိုင်စေရန် ဆောင်ရွက်ခြင်း ဖြစ်သည်။ ဝါဒဖြန့်ခြင်းကို အခြေခံအားဖြင့် ၃ မျိုးခွဲခြားနိုင်သည်။ ၎င်းတို့မှာ အောက်ပါအတိုင်းဖြစ်သည်။

(၁) **အဖြူရောင်ဝါဒဖြန့်ခြင်း** - အဖြူရောင် ဝါဒဖြန့်ခြင်း ဆိုသည်မှာ ခိုင်မာသည့် သတင်းရင်းမြစ်များမှ လာသည့် အမှန်တရားနှင့် အထိုက်အလျောက် နီးစပ်သည့် သတင်းအချက်အလက်များဖြစ်သော်လည်း ယင်းကို အသုံးပြုပြီး အများပြည်သူများ၏ သဘောထား အမြင်များကို လွှမ်းမိုးနိုင်စေရန် ဆောင်ရွက်ခြင်း ဖြစ်သည်။

(၂) **မီးခိုးရောင်ဝါဒဖြန့်ခြင်း** - မီးခိုးရောင် ဝါဒဖြန့်ခြင်းသည် အဖြူရောင် ဝါဒဖြန့်ခြင်း နှင့် အနက်ရောင် ဝါဒဖြန့်ခြင်း နှစ်ခု ကြားရှိဝါဒဖြန့်မှု ပုံစံတစ်မျိုး ဖြစ်သည်။ သတင်း အချက်အလက် ရင်းမြစ်ကို တိကျစွာ ဖော်ထုတ်နိုင်ခြင်း သို့မဟုတ် မဖော်ထုတ်နိုင်ခြင်းနှင့် သက်ဆိုင်သည်။ ထို့အပြင် သတင်းအချက်အလက်များ၏ တိကျမှန်ကန်မှုသည်လည်း မသေချာပါ။

(၃) **အနက်ရောင်ဝါဒဖြန့်ခြင်း** - အနက်ရောင် ဝါဒဖြန့်ခြင်းသည် မှားယွင်းသည့် အချက်အလက် အရင်းအမြစ်များ၊ လုပ်ကြံဖန်တီးမှုများ၊ လှည့်စားထားသည့် သတင်း အချက်အလက်များကို အသုံးပြုပြီး ဝါဒဖြန့်ခြင်း ဖြစ်သည်။

၂.၂ ။ လေ့လာမှု ပြုလုပ်သည့် အကြောင်းအရာများနှင့် ဦးတည်အုပ်စုများ

[illegible]

ဇယား (၁)

၂.၃။ လေ့လာမှု ပြုလုပ်ခဲ့သည့် Facebook Group များကို ရွေးချယ်ခြင်း

စောင့်ကြည့်လေ့လာမှု ပြုလုပ်ရန် ဝါဒဖြန့်ချိရေးကို နေ့စဉ် စဉ်ဆက်မပြတ် လုပ်ဆောင်နေသည့် အဖွဲ့ဝင် ၄၀၀၀ အထက်ရှိသော စစ်ကောင်စီကို ထောက်ခံ အားပေးသည့် Facebook Group ၄ ခုကို ရွေးချယ်၍ စောင့်ကြည့် လေ့လာခဲ့ပါသည်။

ဇယား (၂) တွင်ပါရှိသည့် အုပ်စုနံပါတ် (၁) နှင့် အုပ်စုနံပါတ် (၃) မှာ Private Group ဖြစ်ပြီး အုပ်စုနံပါတ် (၂) နှင့် အုပ်စုနံပါတ် (၄) တို့မှာ မှာ Public Group များ ဖြစ်သည်။

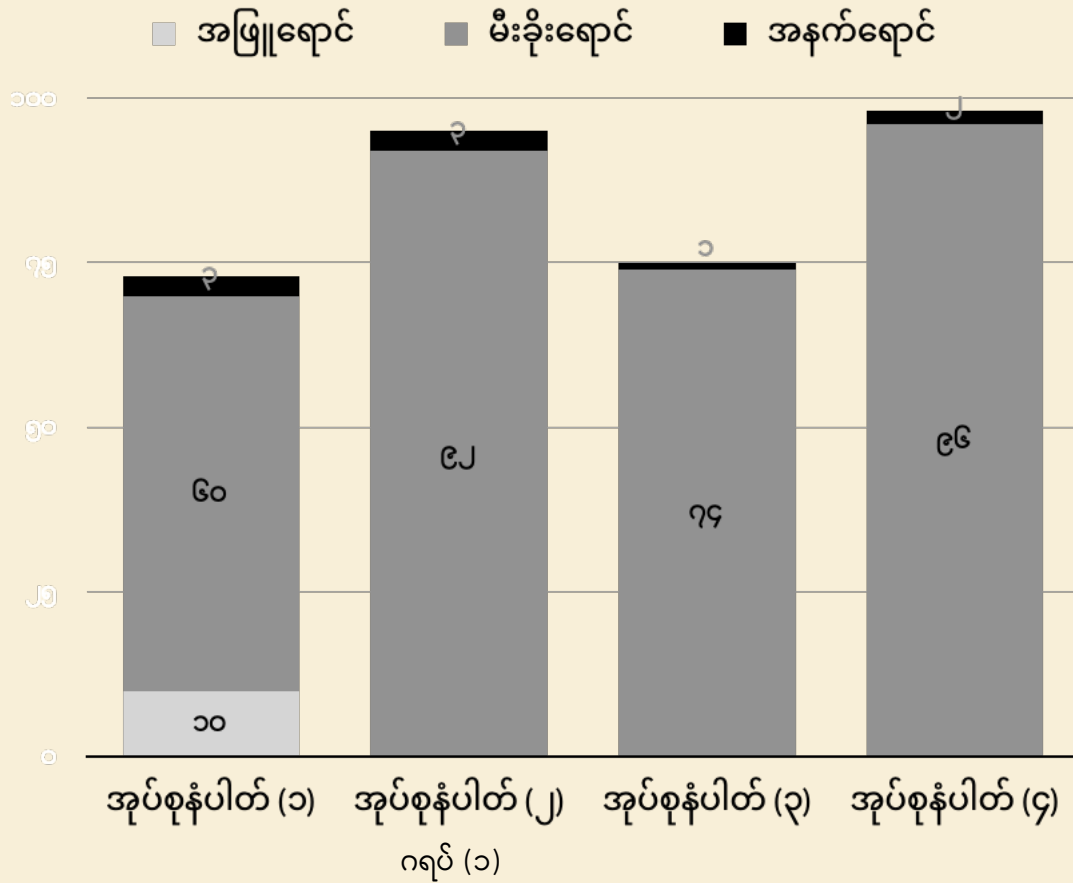
၂.၄။ ကန့်သတ်ချက်

စစ်ကောင်စီကို ထောက်ခံအားပေးသည့် Facebook Group များထဲမှ အဖွဲ့ အနည်းငယ်ကိုသာ လေ့လာနိုင်ပြီး စစ်ကောင်စီ၏ ဝါဒဖြန့်မှု ပုံသဏ္ဌာန်တစ်စုံလုံးကို ပုံဖော် မှန်းဆနိုင်ရန် လိုအပ်ချက်များ ရှိနေသည့်အတွက် စစ်ကောင်စီ၏ ဝါဒဖြန့် အဖွဲ့များစွာကို လေ့လာစောင့်ကြည့်ရန် လိုအပ်ပါသည်။

၃။ လေ့လာတွေ့ရှိချက်များ

စစ်ကောင်စီနှင့် တပ်မတော် ထောက်ခံသူများ စုစည်းထားသည့် Facebook Group များ အတွင်းရှိ ရေးသား တင်ပြထားသည့်ပုံစံ အရေအတွက် ၃၄၁ ခုကို လေ့လာစောင့်ကြည့်မှု ပြုလုပ်ခဲ့သည်။ အဆိုပါ ပုံစံများနှင့် ပတ်သက်၍ ထိတွေ့ တုန့်ပြန်မှု အရေအတွက် ၈၇၃၉ ခု ရှိခဲ့ပြီး မျှဝေသူ ၄၇၁ ဦးနှင့် မှတ်ချက် ရေးသားသူ ၆၀၇ ဦး ရှိခဲ့သည်ကို တွေ့ရသည်။

၃.၁။ ဝါဒဖြန့်သည့် ပုံစံသုံးမျိုးကို Facebook Group ၄ ခုတွင် တွေ့မြင်ရသည့် အခြေအနေများ

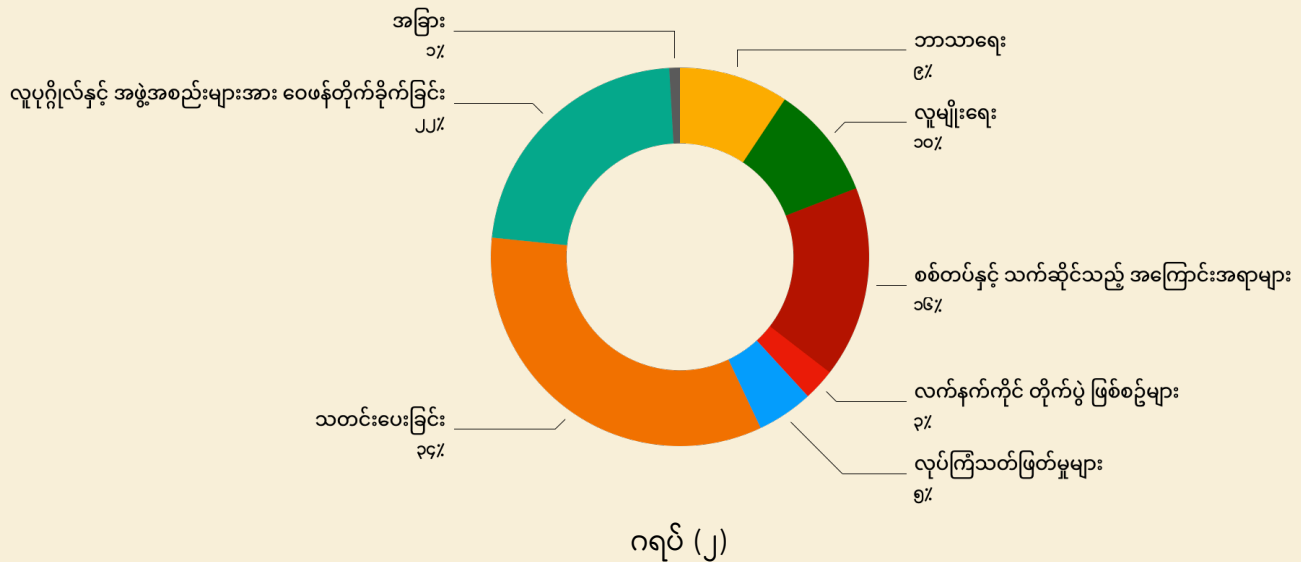
အုပ်စု နံပါတ် ၁ တွင် မီးခိုးရောင်ဝါဒဖြန့်ခြင်း ၆၀ ကြိမ်ရှိပြီး၊ အဖြူရောင်ဝါဒဖြန့်ခြင်း ၁၀ ကြိမ်နှင့် အနက်ရောင်ဝါဒဖြန့်ခြင်း ၃ ကြိမ် ရှိခဲ့သည်။

အုပ်စု နံပါတ် ၂ တွင် မီးခိုးရောင်ဝါဒဖြန့်ခြင်း ၉၂ ကြိမ်ရှိပြီး အနက်ရောင် ဝါဒဖြန့်ခြင်း ၃ ကြိမ် ရှိခဲ့သည်။

အုပ်စုနံပါတ် ၃ တွင် မီးခိုးရောင်ဝါဒဖြန့်ခြင်း ၇၄ ကြိမ်ရှိပြီး အနက်ရောင် ဝါဒဖြန့်ခြင်း ၁ ကြိမ် ရှိခဲ့သည်။

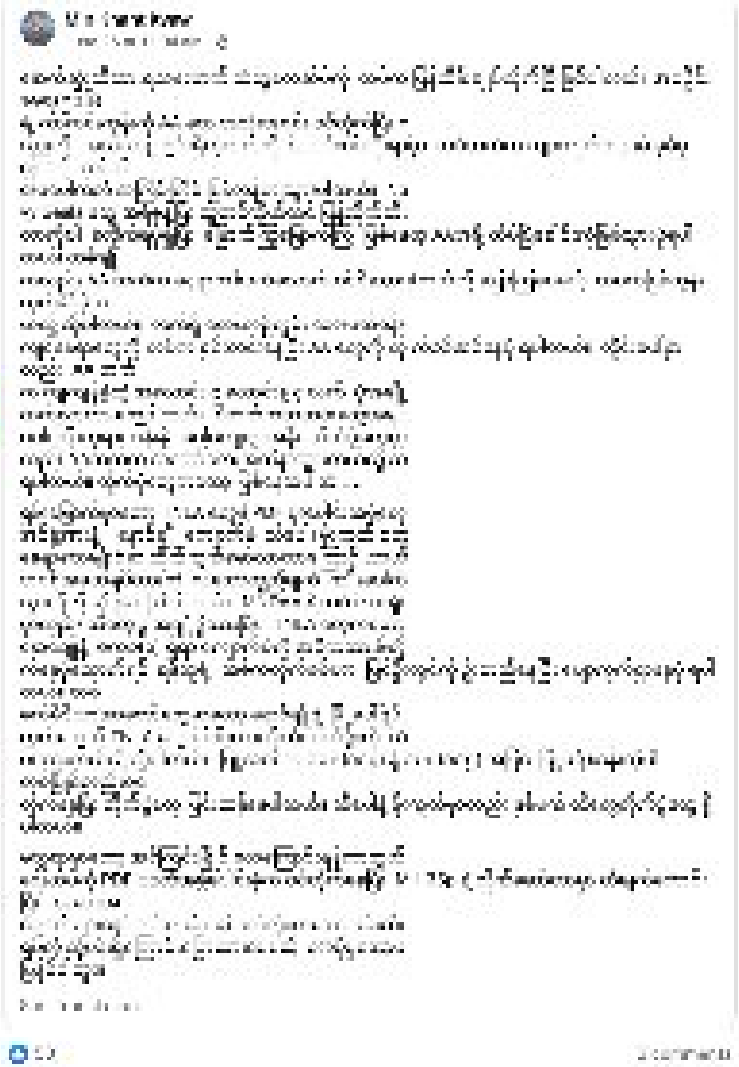
အုပ်စုနံပါတ် ၄ တွင် မီးခိုးရောင် ဝါဒဖြန့်ခြင်း ၉၆ ကြိမ် ရှိပြီး၊ အနက်ရောင် ဝါဒဖြန့်ခြင်းမှာ ၂ ကြိမ်ရှိခဲ့သည်။

၃.၂။ ဝါဒဖြန့်သည့် ပိုင်းများတွင် တွေ့မြင်ရသည့် အကြောင်းအရာများ

စစ်ကောင်စီ လော်ဘီများနှင့် စစ်တပ်ထောက်ခံသူများ၏ ဝါဒဖြန့် ရေးသားသည့် ပိုင်းများထဲတွင် အများဆုံး တွေ့ရှိရသည့် အကြောင်းအရာမှာ သတင်းပေးခြင်း ဖြစ်ပြီး ၃၄ ရာခိုင်နှုန်းထိ ရှိသည်။ လူပုဂ္ဂိုလ်နှင့် အဖွဲ့အစည်းများအား ဝေဖန်တိုက်ခိုက်ခြင်း ၂၂ ရာခိုင်နှုန်း၊ လူမျိုးရေးနှင့် ပတ်သက်သည့် အကြောင်းအရာ ၁၀ ရာခိုင်နှုန်းနှင့် စစ်တပ်နှင့် သက်ဆိုင်သည့် အကြောင်းအရာ ၁၆ ရာခိုင်နှုန်း ရှိသည်ကို တွေ့မြင်ရသည်။

သတင်းပေးသည့် ဖြစ်စဉ်များတွင် စစ်ကောင်စီ တပ်ဖွဲ့ဝင်များနှင့် တိုက်ပွဲ ဖြစ်ပွားနေသည့် ပြည်သူ့ ကာကွယ်ရေး တပ်ဖွဲ့ဝင်များ၊ တိုင်းရင်းသား လက်နက်ကိုင် အင်အားစုများ၏ စစ်ရေး လှုပ်ရှားမှုများ၊ အမျိုးသား ညီညွတ်ရေး အစိုးရ ကို ထောက်ခံသူများအား ဖမ်းဆီးရန် သတင်းပေးခြင်းများကို တွေ့ရသည်။

ပုံ (၁)

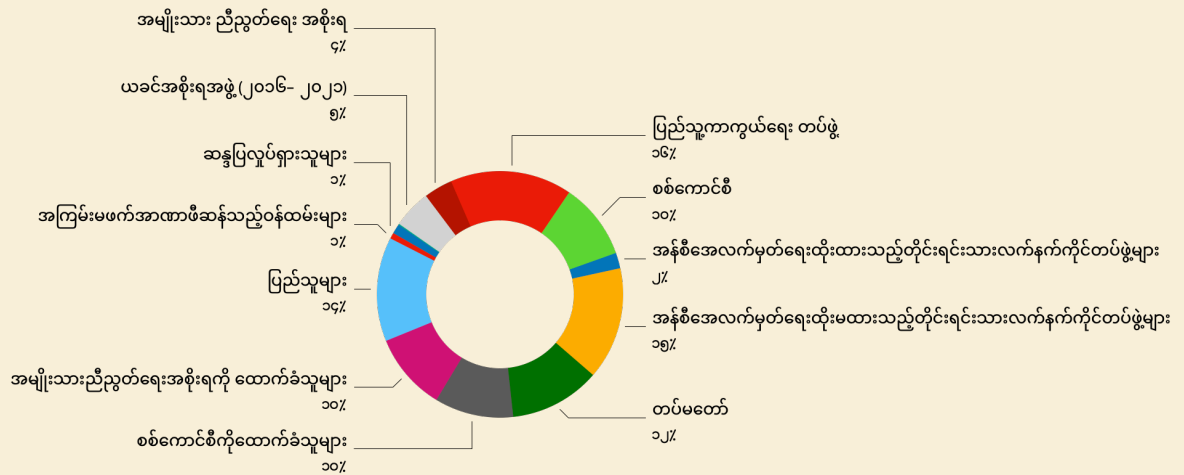
ရခိုင်ပြည်နယ်၊ သံတွဲမြို့တွင် ဖြစ်ပွားနေသည့် တိုက်ပွဲဖြစ်စဉ်နှင့် ပတ်သက်သည့် ရေးသားမှုများတွင် ငပလီ လေဆိပ်ကို ပြန်လည် ထိန်းချုပ်ထားနိုင်ကြောင်း၊ ကြည်း၊ ရေလေ ပူးပေါင်းစစ်ဆင်ပြီး တိုက်ခိုက်နေသဖြင့် မြို့ကို ကောင်းမွန်စွာထိန်းချုပ်ထားနိုင်မည် ဖြစ်ကြောင်း ဝါဒဖြန့်ရေးသားမှုများ ပြုလုပ်ခဲ့သည်။ ရက္ခိုင့်တပ်တော် (AA) က သံတွဲမြို့ရှိ စစ်ကောင်စီတပ်ရင်းများ ဖြစ်သည့် ခမရ ၅၅၆ ကို ဇွန်လ ၂၇ ရက်နေ့တွင် သိမ်းပိုက်ခဲ့ပြီး၊ ခမရ ၅၅၅ ကို ဇူလိုင်လ ၉ ရက်နေ့တွင် သိမ်းပိုက်နိုင်ခဲ့သည်။ ထို့အပြင် ရက္ခိုင့်တပ်တော် (AA) က ဖေဖော်ဝါရီလကပင် သိမ်းပိုက်နိုင်ခဲ့ပြီး အပြည့်အဝ ထိန်းချုပ်ထားနိုင်သည့် မြောက်ဦးမြို့ကိုပင် ပြန်လည် သိမ်းပိုက်နိုင်ကြောင်း စစ်ကောင်စီ ဘက်တော်သားများမှ အချက်အလက် အမှားများဖြင့် ဝါဒဖြန့်ခဲ့သည်ကို တွေ့ရသည်။

ပုံ (၂)

၁၀၂၇ စစ်ဆင်ရေး၏ အဆက် ဖြစ်သည့် စစ်ရေးလှုပ်ရှားမှုများကို တော်လှန်ရေးတပ်ဖွဲ့များက ဇွန်လ ၂၅ ရက်နေ့တွင် စတင်ခဲ့ပြီး ရှမ်းပြည်နယ်(မြောက်ပိုင်း)နှင့် မန္တလေးတိုင်းအတွင်းရှိ မြို့နယ်များတွင် တိုက်ပွဲများ ပြင်းထန်စွာ ဖြစ်ပွားခဲ့သည်။ ထိုစစ်ဆင်ရေးတွင် အဓိက ပါဝင်သည့် တအာင်း အမျိုးသား လွတ်မြောက်ရေးတပ်မတော် (TNLA) ပတ်သက်၍ တိုက်ခိုက် ရေးသားမှုများ၊ စစ်ရေး အချက်အလက်များအား သတင်းပေးခြင်းများကို တွေ့ရသည်။ ထို့အပြင် စစ်ကောင်စီ၏ စခန်းများကို သိမ်းပိုက်ခံရခြင်း မရှိကြောင်း ဝါဒဖြန့်ရေးသားမှုများ ရှိခဲ့သလို၊ လက်နက်ချသည့် စစ်သုံးပုန်းများ၏ ရုပ်သံဖိုင်များ ပျံ့နှံ့လာသည့်အခါ လက်နက်ချသည့် စစ်သည်များအား နှိမ့်ချရေးသားမှုများ၊ အပြစ်တင် ရေးသားမှုများ ပြုလုပ်ခဲ့သည်ကို တွေ့ရသည်။

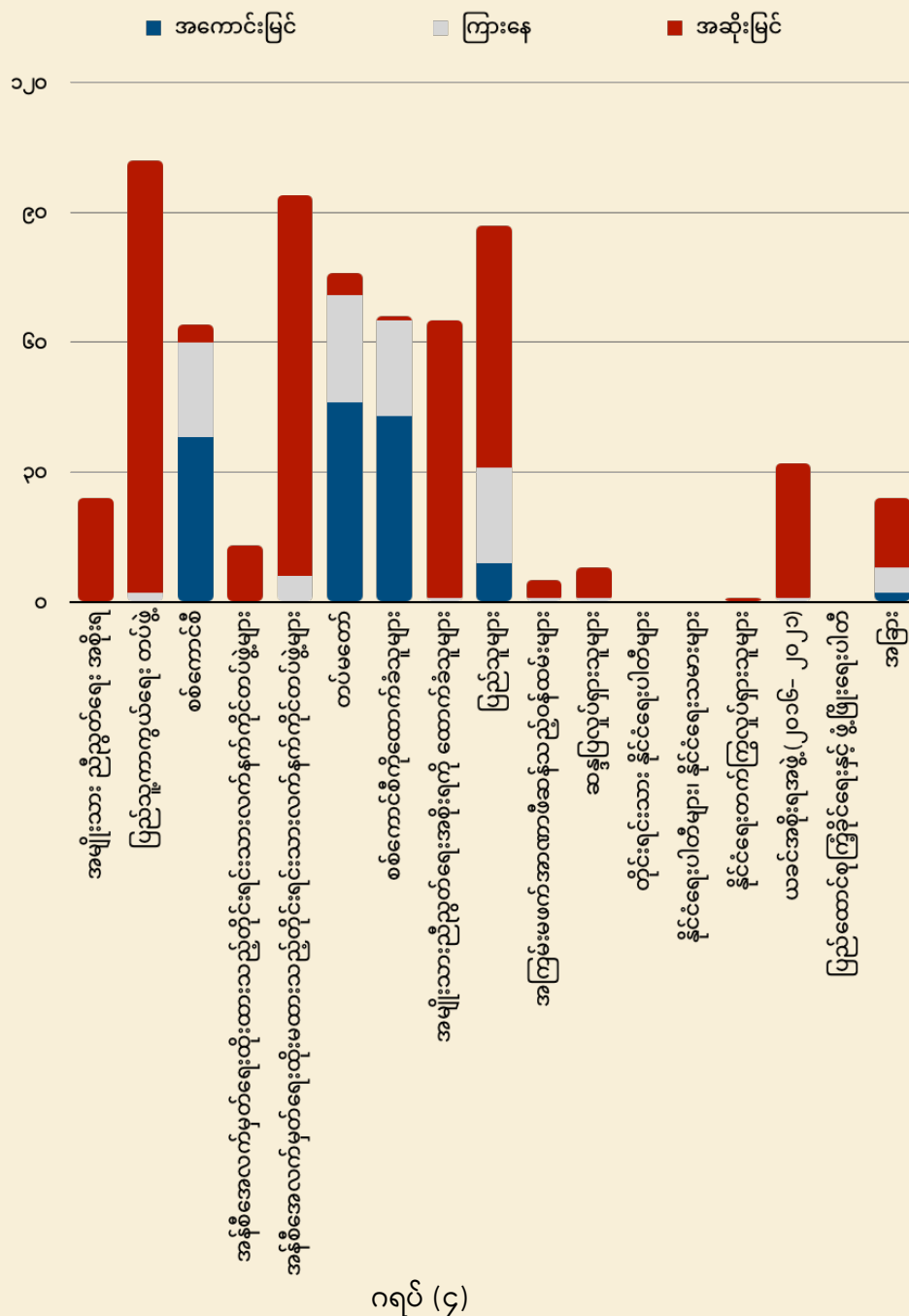
၃.၃။ ဝါဒဖြန့်သည့် ပိုင်းများတွင် ဦးတည် ပြောဆိုနေသည့် အုပ်စုများ

ဂရပ် (၃)

ဇွန်လအတွင်း ဝါဒဖြန့်သည့် ပိုင်းများ ရေးသားရာတွင် ပြည်သူ့ကာကွယ်ရေး တပ်ဖွဲ့များနှင့် ပတ်သက်၍ ၁၆ ရာခိုင်နှုန်း၊ အန်စီအေစာချုပ်ကို လက်မှတ်ရေးထိုးထားသည့် တိုင်းရင်းသားလက်နက်ကိုင် တပ်ဖွဲ့များနှင့် ပတ်သက်၍ ၁၅ ရာခိုင်နှုန်း၊ တပ်မတော်နှင့် ပတ်သက်၍ ၁၂ ရာခိုင်နှုန်း၊ ပြည်သူများနှင့် ပတ်သက်၍ ၁၄ ရာခိုင်နှုန်း၊ အမျိုးသား ညီညွတ်ရေး အစိုးရကို ထောက်ခံသူများနှင့် ပတ်သက်၍ ၁၀ ရာခိုင်နှုန်း၊ စစ်ကောင်စီနှင့် ပတ်သက်၍ ၁၀ ရာခိုင်နှုန်း၊ စစ်ကောင်စီကို ထောက်ခံသူများနှင့် ပတ်သက်၍ ၁၀ ရာခိုင်နှုန်း အသီးသီး ရှိခဲ့သည်ကို တွေ့ရသည်။

၃.၄။ ဦးတည် အုပ်စုတစ်ခုချင်းစီနှင့် ပတ်သက်၍ ညွှန်းဆိုနေသည့် သဘောထား လက္ခဏာများ

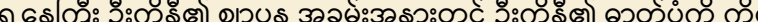

လေ့လာတွေ့ရှိချက်များ အရ စစ်ကောင်စီ၏ ဝါဒဖြန့်မှုများတွင် အမျိုးသား ညီညွတ်ရေး အစိုးရ၊ ပြည်သူ့ကာကွယ်ရေးတပ်ဖွဲ့များ ၊ အမျိုးသား ညီညွတ်ရေး အစိုးရကို အားပေးထောက်ခံသူများ၊ အကြမ်းမဖက် အာဏာ ဖိဆန်ရေး လှုပ်ရှားမှုတွင် ပါဝင်သည့် ဝန်ထမ်းများ ၊ ဆန္ဒပြပြည်သူများ၊ နိုင်ငံရေးပါတီများနှင့် နိုင်ငံရေးသမားများ၊ နိုင်ငံရေးတက်ကြွလှုပ်ရှားသူများ၊ ယခင် အစိုးရအဖွဲ့ (၂၀၁၆-၂၀၂၀) ၊ ပြည်သူ့ကာကွယ်ရေး တပ်ဖွဲ့များကို ကူညီပံ့ပိုးနေသည့် တိုင်းရင်းသား လက်နက်ကိုင်တပ်ဖွဲ့များအား ပုံဖျက်တိုက်ခိုက်ရန် မှားယွင်းသည့် သတင်းအချက်အလက်များ၊ အမှန်တဝန်

အမှားတဝက် ရောနှောထားသည့် သတင်းများကို အသုံးပြုပြီး စစ်ကောင်စီ တပ်ဖွဲ့ဝင်များနှင့် ထောက်ခံသူများ အကြားတွင် စနစ်တကျ ဝါဒဖြန့်ခဲ့သည်။

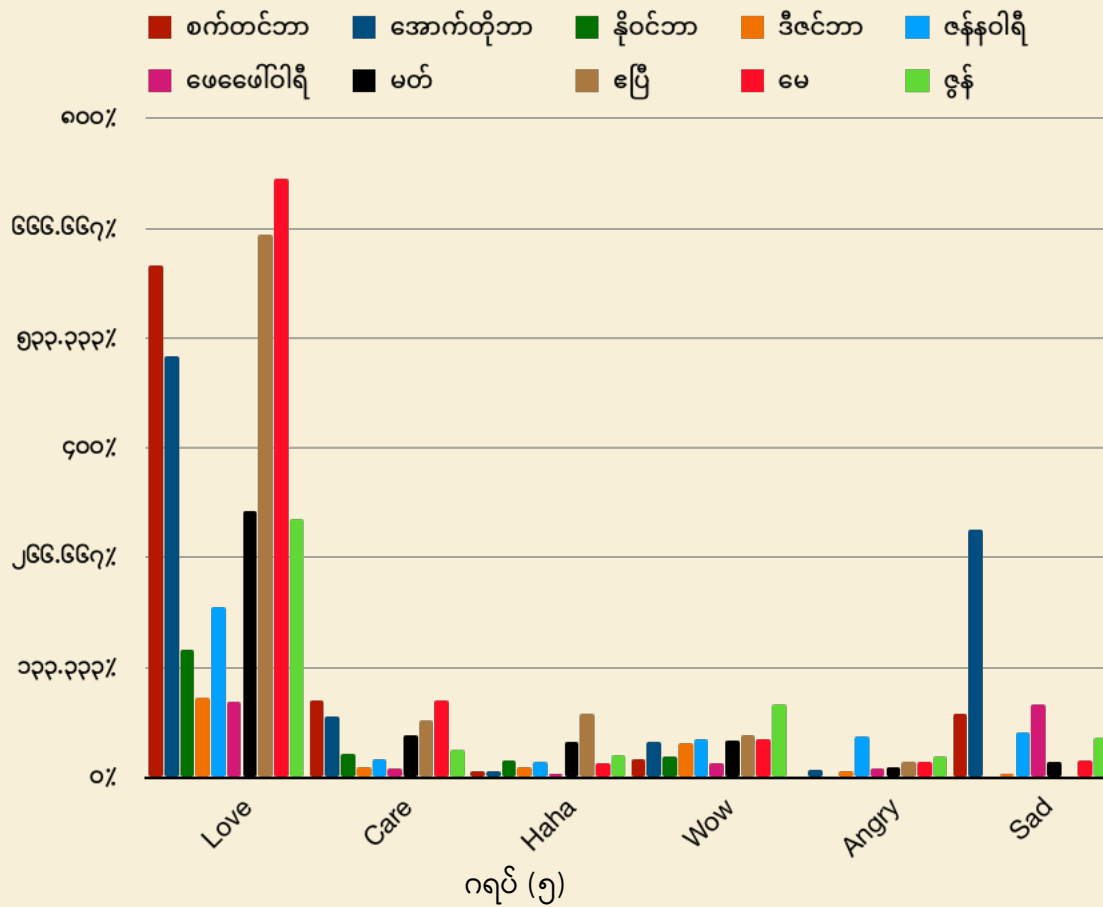
ဇွန်လ အတွင်းတွင် ပြည်သူ့ကာကွယ်ရေးတပ်ဖွဲ့၊ အမျိုးသား ညီညွတ်ရေး အစိုးရ၊ အမျိုးသားညီညွတ်ရေး အစိုးရကို ထောက်ခံသူများ၊ တိုင်းရင်းသား လက်နက်ကိုင်တပ်ဖွဲ့များကို အဆိုးမြင် သဘောထားဖြင့် တိုက်ခိုက်ရေးသားမှု အများဆုံး ပြုလုပ် ခဲ့သည်။ အန်စီအေလက်မှတ် ရေးထိုးထားသည့် တိုင်းရင်းသား လက်နက်ကိုင်တပ်ဖွဲ့များမှ ကချင်လွတ်မြောက်ရေး တပ်မတော်(KIA)၊ ရက္ခိုင့်တပ်တော်(AA)၊ မြန်မာအမျိုးသား ဒီမိုကရက်တစ် မဟာမိတ်တပ်မတော်(MNDAA)၊ တအာင်း အမျိုးသား လွတ်မြောက်ရေး တပ်မတော် (TNLA)နှင့် ကရင်နီ အမျိုးသား ကာကွယ်ရေး တပ်ဖွဲ့ (KNDF)တို့အား တိုက်ခိုက်ရေးသားမှု အများဆုံး ပြုလုပ်ခဲ့ကြသည်။ အန်စီအေလက်မှတ် ရေးထိုး ထားသည့် တိုင်းရင်းသား လက်နက်ကိုင်တပ်ဖွဲ့များမှ ကရင် အမျိုးသား အစည်းအရုံး(KNU)နှင့် ပအိုဝ်းအမျိုးသားလွတ်မြောက်ရေးတပ်မတော် (PNLA)နှင့် ချင်းအမျိုးသားတပ်ဦး(CNF) ဦးတည် တိုက်ခိုက် ရေးသားမှု အများဆုံးပြုလုပ်ခဲ့သည်။

• 7. 1. 2. 3. 4. 5.

နိုင်ငံအတွင်းရှိ သံဃာတော်များအပေါ်တွင် သြဇာကြီးမားသည့် ပဲခူးမြို့ ဝင်းနိမ္မိတာရုံကျောင်းတိုက် နာယက ဆရာတော် ပစ်သတ်ခံရခြင်းနှင့် ပတ်သက်၍ စစ်ကောင်စီမှ ဖုံးကွယ်ရန် ကြိုးစားမှုများမှာ စစ်ကောင်စီ၏ ဝါဒဖြန့် ယန္တရားတွင် ထင်ဟတ်ခဲ့သည်ကို တွေ့မြင်ရသည်။ ဆရာတော် ဘဒ္ဒန္တ မုနိန္ဒာဘိဝံသကို စစ်ကောင်စီ လက်အောက်ခံ တပ်ဖွဲ့ဝင်များမှ ပစ်ခတ်ခဲ့ပြီး ပြည်သူ့ကာကွယ်ရေး တပ်ဖွဲ့များမှ ပစ်ခတ်သည်ဟု စစ်ကောင်စီ ထိန်းချုပ်ထားသည့် မီဒီယာများမှ ဖော်ပြခဲ့သည်။ စစ်ကောင်စီ တပ်ဖွဲ့ဝင်များ ကျူးလွန်ခဲ့ခြင်း ဖြစ်ကြောင်း ကန်သုံးဆင့် ဆရာတော်မှ ထုတ်ဖော် မိန့်ကြားပြီး နောက်ပိုင်းတွင် စစ်ကောင်စီက ၎င်းတို့ ကျူးလွန်ခဲ့သည်ကို ဝန်ခံခဲ့ရသည်။ သို့သော် စစ်ကောင်စီ ဘက်တော်သားများ၏ ဝါဒဖြန့်မှုများတွင် လုံခြုံရေး တင်းကြပ်ထားသည့် နေရာကို ဖြတ်သန်းသွားသဖြင့် ပစ်ခတ်ရသည်မှာ မှန်ကန်ကြောင်း ရေးသားဝါဒဖြန့်ခဲ့ကြသည်။ ထို့အပြင် ဖြစ်စဉ် အမှန်ကို ထုတ်ဖော် မိန့်ကြားသည့် ကန်သုံးဆင့် ဆရာတော်ကြီးကိုပါ အပြစ်တင်ရေးသား ဝါဒဖြန့်ခဲ့သည်ကို တွေ့ရသည်။

၃.၅။ စစ်ကောင်စီ၏ ဝါဒဖြန့်မှု အပေါ်တွင် တုံ့ပြန်မှု အခြေအနေများ

စစ်ကောင်စီကို ထောက်ခံသူများကိုသာ စိစစ်၍ အဖွဲ့ဝင် ဖြစ်ခွင့်ပေးထားသော Private Group ဖြစ်သည့် အုပ်စုနံပါတ် ၁ တွင်တွေ့ရှိရသည့် ၂၀၂၃ ခုနှစ် စက်တင်ဘာလမှ ၂၀၂၄ ခုနှစ် ဇွန်လအတွင်း ထိတွေ့တုံ့ပြန်မှု အခြေအနေများ ဖြစ်သည်။

၄။ နိဂုံးချုပ်

ဇွန်လ အတွင်းတွင် မီးခိုးရောင် ဝါဒဖြန့်မှုကို အများဆုံး တွေ့ရသည်။ သတင်းပေးခြင်း၊ လူပုဂ္ဂိုလ်နှင့် အဖွဲ့အစည်းများကို ဝေဖန် တိုက်ခိုက်ခြင်းနှင့် စစ်တပ်နှင့် သက်ဆိုင်သည့် အကြောင်းအရာများကို အများဆုံး ရေးသား ခဲ့သည်ကို တွေ့ရှိရသည်။

ဇွန်လ အတွင်းတွင် ပြည်သူ့ကာကွယ်ရေးတပ်ဖွဲ့၊ အမျိုးသား ညီညွတ်ရေး အစိုးရ၊ အမျိုးသားညီညွတ်ရေး အစိုးရကို ထောက်ခံသူများ၊ တိုင်းရင်းသား လက်နက်ကိုင်တပ်ဖွဲ့များကို အဆိုးမြင် သဘောထားဖြင့် တိုက်ခိုက်ရေးသားမှု အများဆုံး ပြုလုပ် ခဲ့သည်။ အန်စီအေလက်မှတ် ရေးထိုး မထားသည့် တိုင်းရင်းသား လက်နက်ကိုင်တပ်ဖွဲ့များမှ ကချင် လွတ်မြောက်ရေး တပ်မတော်(KIA)၊ ရက္ခိုင့်တပ်တော်(AA)၊ မြန်မာအမျိုးသား ဒီမိုကရက်တစ် မဟာမိတ် တပ်မတော်(MNDAA)၊ တအာင်း အမျိုးသား လွတ်မြောက်ရေး တပ်မတော် (TNLA)နှင့် ကရင်နီ အမျိုးသား ကာကွယ်ရေး တပ်ဖွဲ့ (KNDF)တို့အား တိုက်ခိုက်ရေးသားမှု အများဆုံး ပြုလုပ်ခဲ့ကြသည်။

ရခိုင်ပြည်နယ်၊ သံတွဲမြို့တွင် ဖြစ်ပွားနေသည့် တိုက်ပွဲဖြစ်စဉ်နှင့် ပတ်သက်သည့် ရေးသားမှုများတွင် ငပလီ လေဆိပ်ကို ပြန်လည် ထိန်းချုပ်ထားနိုင်ကြောင်း၊ ကြည်း၊ ရေ၊ လေပူးပေါင်း စစ်ဆင်ပြီး တိုက်ခိုက်နေသဖြင့် မြို့ကို ကောင်းမွန်စွာ ထိန်းချုပ်ထားနိုင်မည် ဖြစ်ကြောင်း၊ ရက္ခိုင့်တပ်တော် (AA) က ဖေဖော်ဝါရီလကပင် သိမ်းပိုက်နိုင်ခဲ့ပြီး အပြည့်အဝ ထိန်းချုပ်ထားနိုင်သည့် မြောက်ဦးမြို့ကိုပင် ပြန်လည် သိမ်းပိုက်နိုင်ကြောင်း စစ်ကောင်စီ ဘက်တော်သားများမှ အချက်အလက် အမှားများဖြင့် ဝါဒဖြန့်ခဲ့သည်ကို တွေ့ရသည်။

၁၀၂၇ စစ်ဆင်ရေး၏ အဆက် ဖြစ်သည့် စစ်ရေးလှုပ်ရှားမှုများကို တော်လှန်ရေးတပ်ဖွဲ့များက ဇွန်လ ၂၅ ရက်နေ့တွင် စတင်ခဲ့ပြီး ရှမ်းပြည်နယ်(မြောက်ပိုင်း)နှင့် မန္တလေးတိုင်းအတွင်းရှိ မြို့နယ်များတွင် တိုက်ပွဲများ ပြင်းထန်စွာ ဖြစ်ပွားခဲ့သည်။ ထိုစစ်ဆင်ရေးတွင် အဓိက ပါဝင်သည့် တအာင်း အမျိုးသား လွတ်မြောက်ရေးတပ်မတော် (TNLA) ပတ်သက်၍ တိုက်ခိုက် ရေးသားမှုများ၊ စစ်ရေး အချက်အလက်များအား သတင်းပေးခြင်းများကို တွေ့ရသည်။ ထို့အပြင် စစ်ကောင်စီ၏ စခန်းများကို သိမ်းပိုက်ခံရခြင်း မရှိကြောင်း ဝါဒဖြန့်ရေးသားမှုများ ရှိခဲ့သလို၊ လက်နက်ချသည့် စစ်သုံးပန်းများ၏ ရုပ်သံဖိုင်များ ပျံ့နှံ့လာသည့် အခါ လက်နက်ချသည့် စစ်သည်များအား နှိမ့်ချရေးသားမှုများ၊ အပြစ်တင် ရေးသားမှုများ ပြုလုပ်ခဲ့သည်ကို တွေ့ရသည်။

ပဲခူးမြို့ ဝင်းနီမ္မိတာရုံကျောင်းတိုက် နာယက ဆရာတော် ဘဒ္ဒန္တ မုနိန္ဒာဘိဝံသကို စစ်ကောင်စီ လက်အောက်ခံ တပ်ဖွဲ့ဝင်များမှ ပစ်ခတ်ခဲ့ပြီး ပြည်သူ့ကာကွယ်ရေး တပ်ဖွဲ့များမှ ပစ်ခတ်သည်ဟု စစ်ကောင်စီ ထိန်းချုပ်ထားသည့် မီဒီယာများမှ ဖော်ပြခဲ့သည်။ စစ်ကောင်စီ တပ်ဖွဲ့ဝင်များ ကျူးလွန်ခဲ့ခြင်း ဖြစ်ကြောင်း ကန်သုံးဆင့် ဆရာတော်မှ ထုတ်ဖော် မိန့်ကြားပြီး နောက်ပိုင်းတွင် စစ်ကောင်စီက ၎င်းတို့ ကျူးလွန်ခဲ့သည်ကို ဝန်ခံခဲ့ရသည်။ သို့သော် စစ်ကောင်စီ ဘက်တော်သားများ၏ ဝါဒဖြန့်မှုများတွင် လုံခြုံရေး တင်းကြပ်ထားသည့် နေရာကို ဖြတ်သန်းသွားသဖြင့် ပစ်ခတ်ရသည်မှာ မှန်ကန်ကြောင်း ရေးသားဝါဒဖြန့်ခဲ့ကြသည်။ ထို့အပြင် ဖြစ်စဉ် အမှန်ကို ထုတ်ဖော် မိန့်ကြားသည့် ကန်သုံးဆင့် ဆရာတော်ကြီးကိုပါ အပြစ်တင်ရေးသား ဝါဒဖြန့်ခဲ့သည်ကို တွေ့ရသည်။

ဇွန်လအတွင်းတွင် စစ်ကောင်စီ ဘက်တော်သားများ၏ ဝါဒဖြန့်မှုများနှင့် ပတ်သက်၍ စိတ်ဝင်စားမှု လျော့ကျခဲ့သည်ကို တွေ့ရသည်။

